

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΔΥΟ ΚΟΥΤΩΝ

ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ

— Δέν ύποφέρεται πιά αὐτὴ ἡ ζωὴ ! Ἀποφάσισα ν' αὐτοκτονήσω.

— Ἐχεις σοβαροὺς λόγους ;

— Πολὺ σοβαροὺς Βαροῦθηκα ! Αὐτὸ εἶν' ὅλο. Ἡ ζωὴ στὴν Ἀθῆνα δέν ἔχει πιά καμμιά οὐσία. Τὸ καφενειὸ κατάντησε ἀηδία, οἱ ἐφημερίδες σάχλα, τὰ περιοδικὰ γεμίσανε ποίηση καὶ κριτικὴ, ἐνῶ ἡ ζωὴ μας δέν ἔχει πιά καμμιά ποίηση καὶ δέν ἀξίζει καμμιά κριτικὴ. Μονοτονία φριχτὴ !

— Ἡ ποικιλία τοῦλάχιστον τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος δέν εἶναι ἀρκετὴ νὰ σὲ κρατήσῃ στὴ ζωὴ ; Μὴ βιάζεσαι ! Ἔχουμε νὰ γλεντήσουμε ἀκόμα.

— Τίποτα, φίλε μου, τίποτα ! Ἡ ζωὴ, σοῦ εἶπα, δέν ἔχει καμμιά οὐσία ἀποδῶ κ' ἐμπρός. Ὅ,τι εἶχαμε νὰ ἰδοῦμε, τὸ εἶδαμε, ὅ,τι εἶχαμε ν' ἀκούσαμε τ' ἀκούσαμε. Ἡ Εἰρήνη ἔκλεισε καὶ κάθε κατεργάρης τραβᾷε στὸν μπάγκο του. Τί περιμένεις πιά ; Ἡ ζωὴ θὰ ξαναρχίσῃ τὸν παλιὸ της χαβᾶ καὶ θὰ τὸν ξαναρχίσῃ πῶ βραχνὰ τώρα καὶ πῶ ἀσχημα.

— Καὶ ὅμως, φίλε μου, τώρα εἶναι, πού ἀρχίζουν τὰ μεγάλα ζητήματα. Τώρα εἶναι, πού ἀξίζει νὰ ζήσῃ κανεῖς.

— Γιὰ νὰ λύσῃ τὰ ζητήματα ; Ἄσε με, ἀδελφέ μου ! Ἀρκετὰ ζητήματα λύσαμε στὴ ζωὴ μας. Ἀπὸ τότε πού γεννηθήκαμε στὸν εὐλογημένο αὐτὸ τὸν τόπο, ἄλλο δέν κάνουμε, παρὰ νὰ λύνουμε ζητήματα, πού ξαναδέχονται πάλι τὴν ἄλλη μέρα. Ἄς λύσουνε κ' ἄλλοι. «Ἐγὼ τᾶκοψα», ἔλεγ' ἓνας παλιὸς μου φίλος χαρτοπαίχτης, «ἄς τὰ κόψῃ κ' ἄλλος τώρα !»

— Δέν περιμένεις τοῦλάχιστον ν' ἀνοίξῃ κ' ἡ Ἀκαδημία ; Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ ζήσῃ κανένας γιὰ νὰ ἰδῇ κ' αὐτὸ τὸ θαῦμα.

— Μὰ ἂν εἶναι γι' αὐτό, τότε πρέπει νὰ διασωθῶ καὶ πεθάνω μιὰν ὥραν ἀρχήτερα. Ἔτσι μπορεῖ ν' ἀξιωθῶ κ' ἐγὼ νὰ γίνω ἀκαδημαϊκός.

— Δέν καταλαβαίνω.

— Σοῦ εἶπα πολλές φορές, πὼς εἶσαι χοντροκέφαλος. Ἐνας μακαρίτης ἔχει πάντα περισσότερες ἐλπίδες νὰ μπῇ στὴν Ἀκαδημία ἀπὸ ἓναν ζωντανό.

— Εἶσαι ἀποφασισμένος λοιπόν ;

— Ἀποφασισμένος τέλειαι.

— Βοήθῃες τὸν τρόπο ;

— Τὸν βοήθα.

— Πιστόλι ;

— Δὲ βαστάει ἡ τσέπη μου.

— Κρεμάλα ;

— Τὸ σαποῦνι εἶναι ἀκριβὸ καὶ τὸ σκονὶ ἀκριβότερο. Δὲ συμφέρει !

— Πνίξιμο ;

— Μὲ ποιὸν τρόπο ; Γιὰ νὰ κατεβῆς στὸ Φάληρο σήμερα χρειάζεσαι μιὰ περιουσία. Ἡ Ἐταιρεία τῶν Τράμ λογαριάζει, βλέπεις, μονάχα τοὺς ἐφοπλιστές,

πού πάνε νὰ κάνουνε τὸ μπάνιο τους. Δὲ λογαριάζει καὶ τοὺς φουκαράδες, πού πάνε γιὰ νὰ πνιγοῦνε.

— Τί σοῦ μένει λοιπόν ;

— Αὐτὸ πού κάνω.

— Τί κάνεις ;

— Σερβιανῶ στοὺς δρόμους, περιμένοντας νὰ μὲ κόψῃ κανέν' αὐτοκίνητο.

— Καὶ περιμένεις νὰ γίνῃ γρήγορα αὐτὸ τὸ πράμα ;

— Γρηγορότατα ! Τὸ αὐτοκίνητο, φίλε μου, εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἐφεύρεση στὸν αἰῶνα μας. Πάει περίπατο τοὺς εὐτυχημένους καὶ κόβει τοὺς δυστυχημένους. Καταλαβαίνεις ; Τὸ αὐτοκίνητο εἶναι μιὰ μεγάλη λύση, γιὰ πολλὰ προβλήματα τῆς ζωῆς.

— Φτάνει ν' ἀποφασίσῃ νὰ σὲ κόψῃ.

— Μὴν ἀνησυχῆς γι' αὐτό ! Ὡς τὸ βράδυ εἶμαι κοιμμένος....

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΑΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Τὰ αἰῶνια τυπογραφικὰ λάθη, πού μᾶς ιροῦνε πότε ἓνα γράμμα, πότε ἓναν τόνο, ὅπως στὸ περασμένο φύλλο τὸ ε τῆς Cathedrale, δέν τὰ διορθώνουμε, ξέροντας πὼς οἱ ἀναγνώστες μας θὰ τὸ κάνουν μόνοι τους. Στὸ ἴδιο ὅμως φύλλο ἔγινε ἓνα πού πρέπει νὰ τὸ ποῦμε, γιατί φαίνεται ὅς νὰ εἶναι γινόμενο στὸ πείσμα τῆς διδασκαλίας τοῦ κ. Μ. Φιλήνια. Πρόκειται γιὰ τὴ λέξη ἀ ρ μ α ι ο λ ὀ ς, πού θέλει ψιλὴ, γιατί παράγεται ἀπὸ τ' ἄρματα πού σημαίνουν ὄπλα, καὶ δέν ἔχει καμιά σχέση με τὰρχαία ἄρματα, πού ἦταν πολεμ. ἀμάξια, καὶ γράφεται με ο καὶ ἔχι με ω, γιατί, κατὰ τὸν κ. Φ., παράγεται ἀπὸ τὸ ἀρματολόγος.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Γ α λ λ ι α.— Ὁ Ψυχάρης — ὁ μεγάλος Ψυχάρης, πού ἰδονόμ' του, σὰν ἄλλοι Πέτροι, δειλιάζουμε τώρα τώρα νὰ τὸ μολογήσουμε οἱ μαθητὲς του — δημοσιεύει ἓνα καινούργιο φιλολογικὸ, δυστυχῶς γιὰ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα γαλλικὰ γραμμένο βιβλίο. Ὁ ἴδιος τόνομάζει μυθιστόρημα καὶ τὸ παρουσιάζει με τὸν τίτλο «Ἀδερφὴ Ἀνσελμίνω» ὅμως κάτω ἀπὸ τὸ διάφανο μῦθο, εἴκοლა μπορεῖ κανεῖς νὰ ξεχωρίσει μερικὲς θύμησες ιδιαίτερα ἀγαπητὲς στὴν πατρικὴ καρδιὰ τοῦ συγγραφέα πού, καθὼς ξέροντε, ἔχασε στὸ γαλλικὸ μέτωπο καὶ τοὺς δύο του γιούς, τὸν Ἐρνέστο καὶ Μιχαὴλ Ψυχάρη.

Τὸνέο ἔργο τοῦ Ψυχάρη παρουσιάζει ὅμως καὶ γενικώτερο ἐνδιαφέρον ἂν δὴν ἄπομι τῆς ἱστορίας τῶν γραμμάτων, γιατί μέσα σ' αὐτὸ περιγράφονται οἱ τελευταῖες ἡμέρες τοῦ Ἐρνέστου Ρενὰν πού ἦταν ὁ πεθερὸς τοῦ συγγραφέα. Ὁ Ψυχάρης παρασιτάθηκε σ' αὐτὲς, καὶ τὶς παρακολούθησε τρικυμισμένον ἀπὸ ἀγάπη καὶ πόνο. Μᾶς τὸν παρουσιάζει σὰν ἓνα Σωκράτη, ὅμως Σωκράτη ὀλιγόλογο,

στη Βρετανία, όπου πέρασε τις ύστερες αιχμές η-
ύστερες:

«Θά χρειαζότανε, λέει, τὸ ὕψος καὶ ἡ δύναμη
ἐνὸς Πλάτωνα γιὰ τὴν περιγραφή κανέναν, ὅπως
τοῦ ἀξίζει, τὸ θάνατο τοῦ μεγάλου ἐρηνηνετή.» Ὁ
Ρενὰν ἦταν προετοιμασμένος γιὰ τὸ θάνατο καί,
νοιώθοντας τότε τὴν ζυγώνει, τὸν καρτεροῦσε φι-
λοσοφικά. Σιωπηλός, βυθισμένος σὲ στοχασμούς,
καρτερικὸς καὶ ἀπαρσπόνευτος, μεταχειριζόταν ὅση
δύναμη τοῦ ἔμενε ἀκόμα, γιὰ τὴν συμπληρώσει τὸ
ἔργο του. Σὰ γύρισε σὲ Παρίσι, ἀρχισε ἡ ἀγωνία
του, πὸν βάσταξε ὀκτὼ ἡμέρες.

Ὁ Ὑνχάρης ἠμετέρισε καὶ φύλαξε μὴ εὐλόγηται
μερικὰ ἀντίφωνα, πὸν ὄφισε ὁ φιλόσοφος σὲ τις
τελευταῖες κρίσιμες στιγμὲς του, «Ὁ Μαιῆσης σὲ
Σινά! εἶπε μιὰ φορὰ... Ἴδου πὼς ἔπρεπε νὰ μι-
λήσῃ!» Μιὰν ἄλλη φορὰ, προσοῦσά ὄ ἔνα παράθυρο
μὲ κλειστὰς περσιέδες, σὲ μιὰν ἀναλαμπὴ τῆς
θύμησής του, φώναξε: «Ἀνοίχτε, ἀνοίχτε!... ὁ ἡ-
λίος στὴν Ἀκρόπολη!... Ἀνοίχτε!...» «Irenez!
tirez!... le soleil sur l'Acropole!... Faites
ça, mon cher Jean!...» — «Τὸ κάτω κάτω,
δὲν ἔχω παράπονο ἀπὸ τὴν Τύχη. Ἡμῶν ἕνας
ἀπὸ τοὺς προνομιούχους σ' αὐτὸ τὸν κόσμο,» εἶπε
μιὰν ἄλλη φορὰ. Καὶ μολαταῦτα ὁ φιλόσοφος δὲν
ἐπίστευε σὲ καμμιά μεταφυσικὴ χίμαιρα: «Ξέρω
κτὼς σὰν πεθάνω, τίποτα δὲ θάπομειν ἀπὸ μένα.
Ξέρω πὼς δὲ θά εἶμαι πιά τίποτα, τίποτα! Τί-
ποτα!»

Πέθανε ὕστερα ἀπὸ εἰκοσιτέσσερες ὥρες. «Ἦ-
στερα ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους στωϊκοὺς—λέει ὁ Emile
Henriot στὸν παρισιανὸ «Χρόνο», ὅπου παίρνομε
τὰ παραπάνω—δὲν γνωρίζομε τίποτα πὸν σνγκι-
νητικὸ ἀπ' αὐτὸν τὸ σοφὸ, πὸν κοιτάζει τὸ θάνατο
νὰ ζυγώνει, δίχως νὰ κλείνει τὰ μάτια».

— Στὴ «Revue du Mois» ὁ Arnaud Denjoy
δημοσιεύει τὸ ἐναρκτήριο μάθημα, πὸν ἔκανε ἀνε-
βαίνοντας στὴν «ἔδρα τῆς θεωρίας τῶν συναρτή-
σεων», σὲ Πανεπιστήμιο τῆς Οὐτρέχτης. Τὰ παρα-
κάτω, ἀπὸ τὴν ὀμιλία του, μπορεῖ νὰ ἐνδιαφέρουν
τοὺς ἀναγνώστες μας, γιὰ τὸν ὁ καθηγητὴς δοκιμά-
ζει νὰ ἰδρῶσει μιὰ θεωρία κάπως πρωτότυπη γιὰ
τὴν τέχνη:

«Τὸ ὄραϊο εἶναι ἡ ἔκφραση τοῦ βέβαιου. Νάνα-
καλύπτουμε τὸ δεύτερο, δοκιμάζοντας τὸ αἶσθημα
τοῦ πρώτου, αὐτὸ θὰ πεί κατανόηση τῆς εὐγλωτίας
τῆς τέχνης. Ἡ ἰκανοποίηση τοῦ πνεύματος εἶναι τὸ
τεκμήριον τῆς βεβαιότητος, καὶ ἡ διανοητικὴ στε-
νοχώρια μᾶς ὑποδηλώνει τὴν πλάνη καὶ τὴν ἀβε-
βαιότητα. Ἀκριβῶς γιὰ τὴν ἀποκάλυψη αὐτῆς τῆς
ταυτότητος τοῦ ὄραϊου καὶ τοῦ βέβαιου, ἐργάζον-
ται ἀκούραστα τόσα πνεύματα, ἐπισκοπῶν, ἀνακαλύ-
πουν.

«Ὁ σκοπὸς τῶν μαθηματικῶν εἶναι ἡ εὐαρίστηση
ἐκείνων πὸν τὰ καταλαβαίνουν καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ βέ-
θος κάθε θεωρητικῆς ἀσχολίας τοῦ πνεύματος. Σὲ
μιὰ τέτοια ἰκανοποίηση βεβαιότητα ἡ πρώτη ἀρχή,
καὶ αὐτὴ εἶναι ὁ πρώτος ὅρος καὶ ὁ σκοπὸς κάθε γνώ-
σης, ἡ πηγὴ, τὸ μέσο καὶ τὸ ἐλατήριο γιὰ τὴν προ-
σῆψη.

«Τὶς ἀναλογίες πὸν νομίζω πὼς ξεχωρίζω με-
ταξὺ τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης, δὲ θὰ μπορούσε

βέβαια νὰ παρακολοῦθῃ κανεὶς πέρα ἀπὸ τὴν
πρώτη φάση, τὴ φάση τῆς εὐρεσης. Ὅμως ἡ γέ-
νεση τῆς ἰδέας ἴσαμε τὴν ἐκκόλαση τῆς, ὁ τρόπος
καὶ οἱ συνθήκες τοῦ ἐρχομοῦ τῆς φαίνεται νὰ μοια-
ζουν σ' ἄλλων τῶν εἰδῶν τὶς πνευματικὲς ἐργασίες.
Κατόπι οἱ δρόμοι τοὺς χωρίζονται. Τὸ καθαντὸ ἔρ-
γο τοῦ ἐφευρέτη περνάει σὲ τεχνικὸ μέρος: τῆς
ἐπιστήμης δάκαιο, τῆς τέχνης ἕνα περιορισμένο,
ἐλάχιστο, ἢ καὶ μηδενικὸ μέρος. Πράγματι, ἡ αἰ-
σθητικὴ τῆς ἐπιστήμης εἶναι κοινὴ γιὰ ὅλους, τῆς
τέχνης διαφορικὴ καὶ προσωπικὴ»

Ζητοῦμε τὴ βοήθεια τῶν εἰδικῶν, παρακαλοῦμε
τὸν κ. X St ich νὰ μᾶς πεί τὴ γνώμη του. Ἐμεῖς
μιὰ ὁμοιότητα βλέπομε: πὼς ὅπως ἡ μεγάλη χαρὰ
τοῦ ἀγνοῦ καλλιτέχνη εἶναι στὴν τέχνη του, ἔτσι καὶ
τοῦ ἀληθινοῦ ἐπιστήμονα στὴν ἐπιστήμη του, πάνω
ἀπὸ κάθε σκοπὸ καὶ ὠφελιμότητα: πὼς καὶ οἱ δύο τοὺς
εἶναι ἄδολοι μελετητὲς τοῦ κόσμου. Ὅμως ἀμέσως
οἱ δρόμοι τοὺς χωρίζονται. Ὁ ἕνας συστηματοποιεῖ
καὶ ὁ ἄλλος ζωγραφίζει καὶ τραγουδεῖ. Ὁπίσω
θαροῦμε πὼς κάθε ἀνακάλυψη μιᾶς ἀληθείας γεν-
νιέται ἀπὸ μιὰ ἔμπνευση ὅμοια μὲ τὸ καλλιτέχνη ὁ
σοφὸς ματεῦει, πρὶν νὰ βάλει σ' ἐνέργεια τὴ λο-
γικὴ μηχανή. Καὶ αὐτὸ πιστεύομε πὼς θὰ ἐννοεῖ ὁ
σοφὸς μαθηματικὸς. Ἡ «αἰσθητικὴ τῆς ἐπιστήμης»
ὅμως εἶναι κάτι πὸν δὲν μπορούμε νὰ τὸ σκεφτοῦμε
ἴσαμε τὴν ἀκρῆ.

— «Voyages d'un Sédentaire» ὀνομάζεται τὸ
βιβλίον πὸν δημοσίεψε τελευταῖα σὲ Παρίσι ὁ Fran-
cis de Miomandre: Τὰ ταξίδια ἐνὸς ἀταξιδευ-
του, θὰ μπορούσαμε νὰ τὸ πούμε ἑλληνικά. Ὁ σνγ-
γραφέας ταξιδεύει τὸν κόσμο μένοντας μέσα σὲ
Παρίσι, καὶ φιλοσοφεῖ βαθειὰ παίζοντας μὲ τὶς πὸν
σοβαρὲς ἰδέες καὶ παραπτώνας τες κάθε φορὰ μὲ
μιὰ εἰρωνεία ἢ ἕνα χαμόγελο. Δὲ θυμόμαστε ποὺς
φιλόσοφος ἔχει πεί πὼς γιὰ ἕνα πὸν βλέπει βαθιά,
δὲ χρειάζεται ἡμετέρη τῆς ἱστορίας γιὰ νὰ νοιώσει
τὴ ζωὴ. Ὅμοια θὰ μπορούσε νὰ πεί κανεὶς πὼς δὲν
εἶναι ἀνάγκη νὰ ταξιδέψει κανέναν γιὰ νὰ νοιώσει
τὸν κόσμο, φτάνει νὰ μπορεῖ νὰ προσέχει σ' ὅσα βλέπει
κάθε μέρα τριγύρω του. Πρᾶμα πολὺ δύσκολο. Τόσο
ἡ σννήθεια ἐχτρεῦεται τὴν προσοχή!

— Δὲν πρέπει νὰ εἶμαστε ἀσθητοὶ διὰ κανέναν
ἀπὸ μᾶς μᾶς λέει τίποτα κοινὸ καὶ τριμμένο. Μῆτε
νὰ μᾶς κεραυνάνουν οἱ φανεροὶ καὶ οἱ κρυφοὶ κρι-
τικοὶ γιὰ τὸν δὲν μπορούμε νάνακαλύψουν τὸ μαροῦτι
μέσα σὲ τοὺς σίχους μας ἢ σὲ τὰ πεζάμας. Αὐτὰ σνμ-
βαίνουν καὶ σὲ τοὺς Παρισίους.

Ὁ Pierre Anselme Champgeur δημοσίεψε
«σκόρπιους στοχασμοὺς γιὰ τὶς Γυναῖκες καὶ τὸν
Ἔρωτα» μὲ τὸν τίτλο: «Ce qu'elles ne disent
pas». Δὲν τὸ εἶδαμε τὸ βιβλίον, ὅμως ἀπὸ τὰ λίγα
δείγματα πὸν ἔχουμε πρὸς σὲ τὰ μάτια μας καὶ ἀπὸ
τὸ γεγονός πὼς εἶναι «σκόρπιος στοχασμοὶ καὶ μά-
λιστα γιὰ τὶς γυναῖκες καὶ τὸν ἔρωτα», θαροῦμε
πὼς δὲν ἔχουμε ἄδικο γιὰ ὅσα λέμε παραπάνω.

Ἴδου μερικὸι:

«Πόση ἀνακούφιση εἶναι καμιά φορὰ γιὰ τὸν ἄν-
τρα, νὰ σκέπτεται γιὰ μιὰ γυναῖκα: «Μοῦ φαίνεται
πὼς τελοσπάντων δὲν τὴν ἀγαπᾷ πιά.»

Οἱ ἐρωτευμένοι ὀργίζονται καμιά φορὰ γιὰ τὰ
ἐμπόδια πὸν τοὺς χωρίζουν, καὶ δίχως αὐτὰ δὲ

δ'αγαπώντουσαν.»

«Υπάρχουν άνθρωποι πούναυ ακόμη πιδ ζηλότυποι από τούς συζύγους γιά τή συζυγική πίστη: είναι οί άγαπητικοί.»

Κιλ. κιλ...

— Κι' άλλο βιβλίο: «La Tour d'ivoire», τού Pierre Aguetant, με τδ ίδιο θέμα. Ο συγγραφέας σημειώνει τις έντυπώσεις του και τούς στοχασμούς του γιά τις γυναίκες, τόν έρωτα και την καρδιά:

«Η γυναίκα λέει φέματα κλαιοντας, δ άντρας γελώντας...»

“Η κι' άντιστρόφως, προσθέτουμε, γιά νάμαστε μέσα.

— Στο τεύχος της 16 Ιουνίου τού «Mercure de France» δημοσιεύονται δυο ποιήματα, όπως τὰ δ-νομάζει, τού Paul Claudel γιά τδ Βεργλαίν. Τδ ένα επιγράφεται «Le faible Verlain» και τδ άλλο «Irreductible». Είναι γραμμένα και τὰ δυο σέ σίχους μακρουνδς από 16 ίσαμε 28 συλλαβών κι' όμοιοκατάληχτους: όμολογούμε δυι και τδ μακρος τών σίχων και τδ μεγαλύτερο μακρος τών περιόδων πού καμιά φορά περιλαβαίνουν κι' έφτα τέτοιους σίχους, μα και τδ περιεχόμενο δέ μās δίνουν την έν-τύπωση ποιήματος. Θαρρούμε πώς μιὰ καλογραμμένη πρόζα, όπως δά ξέρουν ασύγκριτα νά την έ-γράφουν οί Γάλλοι, με τδ ίδιο περιεχόμενο θά πε-τύχαινε πολύ καλύτερα τδ σκοπό τους. Δέν έχουμε καμιάν άξίωση πώς ό,τι γράφουμε στὰ πρόχειρα εντὰ σημειώματα είναι άπόλυτη άλήθεια, άκόμα λι-γότερο σάν πρόκειται γιά την ποίηση σέ ξένη γλώσσά πού βέβαια δέν περιφανιόμαστε πώς την αιστα-μαστε σά νά ήτανε δική μας. Τολμούμε όμως νά πούμε πώς αυτά τὰ δυο ποιήματα τού P. Claudel δέν άνήκουν σέ κείνο πού είναι γιά μās ποίηση και πού έχει εύνορα από τδ ένα μέρος την άρλούμα-κα κι' από τ' άλλο την πεζολογία.

Σίχοι σάν τούς παρακάτω δέν είναι γιά μās άρκετά ποιητικοί. Από τ' άλλο μέρος ως πρόζα δέ μās πληροφορούν άρκετά και προϋποθέτουν πώς έ-κείνος πού τούς διαθάζει, ξέρει όλες τις λεπτομέ-ρειες της ζωής τού Βεργλαίν, πού δέν τδ νομίζουμε προσόν γιά τὰ έργα της Τέχνης. Κι' είναι οί πε-ρισσότεροι τέτοιοι:

Le prix Archon — Desperousses n' est pas pour lui, ni le regad de M. de Montyon qui tous décorés de la Légion d'honneur.

και:

L'argent on n'en a pas trop pour Messieurs les professeurs,
Qui plus tard feront des cours et qui sont tous décorés de la Légion d'honneur.

Ο δάσκαλος συνήθισε στην έξουσία. Σήμερις δ-μως άλλαξε τα πράματα: ή έξουσία πάει νά τού ξεγλυνοτρήσει από τδ χέρι άμα εδν τού κάμης πα-ραχώρηση, θά νομίση πώς έχεις την άνάγκη του, λοιπόν πώς ή έβγενεία του και πάλι έξουσιάζει. Γιά τούτο θαρρώ, ή μισή γλώσσα δέ θά ριζώσει ποτέ της.

Ψυχάρης

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Έβγήκε τδ δεύτερο τεύχος τού σοσιαλιστικού περιοδικού «ΓΡΑΚΧΟΣ».

— ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΙΛΑΝΤ: «Η Μάχη τού Βατερλώ» και «Δύο φίλοι», δύο διηγήματα μεταφρασμένα από τόν κ. Α. Κουκούλα. Με πρόλογο τού μεταφραστή και εικόνα τού συγγραφέα. Έκδό-της Γ. Ι. Βασιλείου. Τιμή 1,75.

Δυστυχώς ό μεταφραστής αναγκάζεται, γιά έκδοτικούς βέβαια λόγους, νά κάνει πολλές υποχώ-ρησες στην πρόληψη. Και οί διαχώρησες αυτές δέ γίνονται στις λέξεις, πού τδ πρώτα δέν έχει πολλή σημασία, μόνο και σιό πνεύμα της γλώσσας, τή σύν-ταξη. Κι' έτσι γίνεται μιὰ γλώσσα άνταιοθητική και πολλές φορές δυσνόητη. Άπαντούμε πάρα πολ-λές φράσες σάν κι' αυτές πού παίρνουμε πρόχειρα: «...Τὰ βλέμματά του όμως παρακολουθούσανε τδ βιαστικά άπομακρυνόμενο νέο κορίτσι.», «στην ίσπερή πλευρά τού δρόμου...», «τρόπον τικτό», «μιὰ καλή μισή ώρα», «έμφαντική περιφρόνηση», «δ ευ-τυχισμένος έραστής έθλεπε κι' όλας με τή φαντα-σία του πδσο άμορφη και λεπτή θάτανε, γυρίζοντας τδ μεσημέρι (τδ άποκείμενο είναι δ έραστής) από τή δουλειά του και ρωτώντας τη: Μπέτυ κιλ.» κιλ.

— Κυκλοφόρησε τδ πρώτο τεύχος τού νέου μη-νιαίου λογοτεχνικού περιοδικού «Θρύλος» τού κ. Άγγέλου Ταγγαράκη, με συνεργασία τών κ. κ. Ν. Νικολαΐδη, Άλκη Θρύλου, Α. Βαρθαγιάννη, Κλ. Παράσχου, Ρωμ. Φιλύρα, Γεω. Σπαταλά, Α. Κου-κούλα, Αίμ. Ριάδη κλπ.

— Από τή σειρά τών εκδόσεων τού «Σοσιαλιστι-κού Έργατικού Κόμματος της Ελλάδος» βγήκανε δυο μικρά τεύχη. Τδ ένα είναι «Αί Άρχαι και τδ Πρόγραμμα, ψηφισθέν εις τδ Α' Σοσ. Συνέδριον τού Νοεμβρίου 1918, μετ' επιλόγων», και πουλιέται 30 λεπτά, — τδ άλλο «Βιβλιόριον Μέλους», πού πε-ριέχει: «Δελτίον τακτικού, Καταστατικόν» και δελτία «μηνιαίων καταβολών»: τιμή μιὰ δραχμή.

ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΚΟΡΥΔΑΛΟΥ. «Αί εις τήν χειρουργικήν τού πολέμου όφει-λόμεναι πρόοδοι της συγχρόνου χειρουργικής». Είναι δ ένεργητικός λόγος τού νέου καθηγητή της Χειρουργικής Παθολογίας, πού ένεργήθηκε στή μεγάλη αίθουσα της Λοικμής Σχολής: στις 29 τού Μάη 1919.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Είδοποιεί τούς κ.κ. έξολήπτας της πόλεως Ά-θηνών και τών προαστείων Κηφισσίας και Άμα-ρουσίου ίνα προσέλθωσι και πληρώσωσι εις τδ Τα-μείον τού Δήμου τδ τυχόν όφειλόμενον παρ' αυτών άντίτιμον ύδατος έν παρωχημένων χρήσεων, ως και τδ τού τρέχοντος έτους πρδς άποφυγήν τών νο-μίμων συνεπειών.

Έν Άθήναις τή 15 Ιουνίου 1919.

Ο Δήμαρχος
(Ν. Σ.) ΣΠ. ΠΑΤΣΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Κ. Μας είναι τρομερή δύσκολο αυτό. 'Αν είτανε νά γυρίζουμε όσα μās στέλνονται για δημοσίευσή και δέν έγκρίνονται, θάπρεπε νάχομε ξεχωριστό ύπλληλο γι' αυτή τή δουλειά. Τό καλύτερο και φυσικότερο είναι, νά κρατούν αντίγραφο όσοι μās στέλνουνε στίχους ή πεζά. — κ. 'Ιεροιάδης. Δέν έχεις δίκιο. 'Ο Φιλήντας δέ λιβανίζει κανένα. 'Απιούστατα, έγινε κι αυτός μιχτός. — Σ' ένα συνδρομητή τής Διάπλασης. Μήν τόν πιστεύετε τόν κ. Ξενοπούλο. 'Η φράση τής Νεοελ. επιθεώρησης είναι ακριβώς αυτή. «Είς τόν «Νουμά» έδημοσιεύθη έν αξιοσημείωτον άλλ' έν πολλούς άδικον κριτικόν άρθρον τού κ. Παρορίτου. 'Ο κ. Ξ έγραφε τή μισή φράση και σās έδωκε τό υπόλοιπο. Και τό άρθρο τού κ. Καμπάνη πού σās δημοσίευσε ένα κομμάτι τελειώνει μέ τήν ειρή νά μήν είτανε άναγκασμένος ό κ. Ξ. από τή βιοπάλη νά γράφει τόσα πολλά. Γιατί σās τόκρυψε κι αυτό; —

κ. Ιωάννη Ν. Χατζ. Σμύρνη. Θα δημοσιεύουμε ένα ή δύο. Τό σεμνό σου γράμμα δείχνει πώς καταλαβαίνεις τί άρτα, στο είναι τό ιδανικό τής Τέχνης. και σου προλέγουμε πώς. άν έξοκολουθήσεις, έτσι κάτι θά κίνης, κ. 'Αλ. Κ. Λασκ. Καλό είναι μ'ι τό βρίσκουμε πολύ μεγάλο σχετικι μέ τό περιεχόμενό του. Στείλε μας τίποτα πιο μικρά και σφιχτοδεμένα.

κ. Σκ. Παρ. 'Ο στρατιωτικός δέν μπορεί νά δημοσιεύει τίποτα. 'Ο πολιτικός ύπλληλος θαρούμε πώς μπορεί, φυσικά μόνο καθαρά φιλολογικά. — κ. Γασ. 'Αγ. θα δημοσιευτεί. κ. Βι. Γ. Βι. Τήν ένθάρτυση στή δίνουμε γιατί σου πρέπει. 'Αν έπιμείνεις θα γράφεις καλά. 'Όσα μās έστειλες όμως κάτι τού; λείπει, στο τεχνικό μέρος, και λέμε νά μή δημοσιευτούν. — κ. Μ. Χρ. 'Όσο πās και καλύτερα, όμως όχι ακόμα όπως τά θέλουμε. — κ. Α. Α. Ξεφ. Μας τό λένε κι' άλλοι αυτό, όμως δέν έχουνε δίκαιο. 'Η γαλλική και ή γερμανική και ή 'Αγγλική στιχουργική είναι έντελώς διαφορετικές από τήν 'Ελληνική πού μοιάζει περισσότερο μέ τήν 'Ιταλική και 'Ισπανική. Διάβασε τί λέει ό Κάλβος γιά τ.ν έλληνικό έντεκασύλλαβο. 'Εντεκασύλλαβος μέ τονισμένη πέμπτη συλλαβή και άτονη έκτη είναι αδύνατος' κι' άλλοι, κι' άλλοι. — κ. Π. Κ. Καρ. 'Άλλος είναι ό Κ. Ν. Κ. Τό σονέτο σου θα δημοσιευτεί. Γι' αυτά όμως πού γράφεις δέν έχεις δίκιο, γιατί αυτό; πού σου άπάντησε έχει διαβάσει αυτούς πού άναδιαίξεις και άλλους στο πρό-τότυπο. Τού σονέτου σου οι στίχοι είναι σωστοί. Θα είναι τέλειο, άν δέν είχε ό στίχος δύο συλλαβές πάρα πάνω από τούς άλλους, πού κι' αυτό όμως δέν είναι. — κ. Ακ. Κετ. Στείλε μας τίποτα άλλα. Για τόν Ξ. είπαμε πολλά πιά, ό άλλος, δέν αξίζει νά μίνεται λόγος — κ. 'Ανθ. Φι. ακόμα δέν είμαστε έντελώς εύχαριστημένοι, μά πιστεύουμε πώς γρήγορα θά γράφεις καλύτερα. — κ. Σ. Ικ. θέλει πιο πολύ δουλειά ό στίχος. 'Εχεις μερικές χασμωδίες πολύ χτυπητές. Τό θέμα σου όμως πολύ άραιο. — κ. Σύντομο. Είναι τόσο άνήθικο τό φέρεμά του πού δέν αξίζει άπάντηση. 'Άλλως νε. καθώς είναι γνωστό, Γ. Ζέικος και Αχ. Χατζημιγάλης και Μιχ. Χαζημάζος είναι ψευδώνυμα πού τά μεταχειρίζεται συχνά, σως φορές θέλει νά κρυφτεί κοιτοπόνηρα ή νά δείξει πώς δέν είναι «Καπετάν 'Ενας» τού Σοσιαλισμού, μά πώς έχει τάχα κι οπαδούς, έστω και μισθοφόρους. — κ. Μικρό. Τό επίγραμμα σου στους «Νεοέλληνες», άν και φτωχό στη ρίμα, τό δημοσιεύουμε δώ :

Νά, και οι νεοέλληνες με τό μονόκλ στο μάτι !

'Η μόδα τούς έστράβωσε όλους άπ' τ'ένα μάτι !

— κ. Α. Ι. Σ' εύχαριστούμε για τό καλό σου γράμμα. Τό επίγραμμα τού δεύτερου 'Ι. σκοτεινό κάπως. Δέν τό παραδέχεται; — κ. Μ. Καλ. Δημοσιεύουμε τό γράμμα. Περιττό νά ξανατυπωθεί τό ποιήμα. 'Όσο για τό «Γεροντικό» 'Ερωτα» τού Faguet, νά πεις στη δ. Βερ. Βερ. πώς ή Συνομοσπονδία τού «Νουμά», πού κατά πλειονοψηφία άποτελείται από γέροντες και μισότρυβους, άγρίωσε και δέ θέλει νάν τό τυπώσει. 'Ας μās στείλει λοιπόν τίποτ' άλλο, νεανικότερο.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

'Ο «Νουμάς», θέλοντας νά πληρώσει μιá σπουδαία έλλειψη στον τόπο μας, αποφάσισε νά τυπώσει μιá συλλογή από καινούρια ποιήματα, γραμμένα έπιτηδες για παιδιά ηλικίας από έξη εως δέκα χρονών.

Γι' αυτόν τό σκοπό προκηρύσσει ποιητικό διαγωνισμό και προσκαλεί όσους θέλουν νά λάβουν μέρος σ' αυτόν νά στείλουν τά έργα των στα γραφεία του, Σοφοκλέους 3, εως στις 31 τ' Αύγουστου τού χρόνου τούτου.

Οι όροι τού διαγωνισμού είναι οι ακόλουθοι :

1) 'Η συλλογή θ' άποτελεστεί από 50 ποιήματα, και τόσα θα βραβευτούν, αδιάφορο άν είναι ένός ή περισσότερων ποιητών. Γίνονται δεκτές συλλογές, αλλά και ξεχωριστά ποιήματα. Τό βραβείο θα δίνεται για κάθε ποιήμα ξεχωριστά και θα είναι δραχμές είκοσι για τό καθένα.

2) Τά ποιήματα πρέπει νά είναι άπλά και όσο μπορεί πιο σύντομα. Νά μήν έχει τό καθένα περισσότερους από 20 στίχους και οι στίχοι νά μήν είναι μεγαλύτεροι άπς έντεκασύλλαβοι. Τά θέματα θα παρθούν από τήν καθημερινή ζωή τών παιδών, τά νοήματα πρέπει νά είναι άπλά και παιδικά και στενά δεμένα με τή μορφή και ή γλώσσα καθαρή δημοτική, ή γλώσσα τού σπιτιού, άπλη και δίχως ιδιοτισμούς. Οι φράσεις σύντομες και με άβιαστη σύνταξη. Με κάθε στροφή νά τελειώνει και κάποιο άκέραιο νόημα.

3) Τά ποιήματα πού θα σταλούν πρέπει νά μήν έχουν δημοσιευτεί.

4) Τά χειρόγραφα καθαρογραμμένα πάνω στη μιάν ψηφί μόνο τού χαρτιού και ύπογραμμένα τό κ α θ έ ν α με κάποιο, όχι γνωστό, ψευδώνυμο ή άλλο διακριτικό σημάδι, θα συνοδεύονται μ' έναν κλειστό φάκελλο πού θα γράφει άπ' έξω τό ψευδώνυμο ή διακριτικό σημάδι τού ποιήματος και θα περιέχει τ'όνομα και τήν άκριβή διεύθυνση τού ποιητή μαζί με τή δήλωσή του πώς θέλει νά ήπογραφεί τό ποιήμα άν βραβευτεί και τυπωθεί. 'Θ' άνοιχτούν μόνο οι φάκελλοι εκείνων πού θα βραβευτούν. Κανένα χειρόγραφο δέν θα έπιστραφεί.

5) Τήν κριτική έπιτροπή θ' άποτελέσουν οι κ. Α. Δάνος, Κ. Καρθαίος, Κ. Παρορίτης, Δ. Ταγκόπουλος και Α. Τρανός. Γραμματέας τής 'Επιτροπής και εισηγητής τών διαγωνισμώ ό Ρήγας Γκόλφης και σ' αυτόν πρέπει νά στέλνονται οι φάκελλοι με τά ποιήματα. 'Η κρίση τής έπιτροπής θα διαβαστεί σε δημόσια αίθουσα και θα δημοσιευτεί στο «Νουμά».

6) 'Όσα ποιήματα βραβευτούν θα γίνουν άποκλειστικό χτήμα τής 'Εκδοτικής 'Εταιρείας «Γύπος» πού θα τά εκδώσει όλα μαζί σε βιβλίο, χωρίς κανένα άλλο δικαίωμα τού ποιητή, έκτός από τό βραβείο. 'Θ' ακολουθήσει και μουσικός και ζωγραφικός διαγωνισμός για νά συντεθούν εικόνες και μουσική για μερικά άπ' τά ποιήματα πού θα βραβευτούν.

Ο «ΝΟΥΜΑΣ»,

πουλιέται σ' όλα τά βιβλιοπωλεία και τά κιάσκια. 'Όσοι θέλουν περασμένα φύλλα νά τά ζητούν στα γραφεία τού „ΤΥΠΟΥ“, Σοφοκλέους 3.